

Bibliotheek De Kempen in een uitdagende tijd

jaarverslag 2010

de Bibliotheek

De Kempen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	De schatkist van de bibliotheek: haar collectie	17
Manifest Unesco	4	De bibliotheek werkt samen met...	18
Onderwijs en opvoeding	5	Gemeenten	18
Samenwerking met voorschoolse instellingen en basisscholen	5	Marktplaats Cultuurpoort	19
Hulp bij leesproblemen	6	Zuidzorg	19
Campagnes voor de jeugd	7	Culturele partners: UIT in de Kempen	19
De Nationale Voorleesdagen	7	VVV-agentschap	20
Kinderboekenweek	7	CliniClowns	20
De Nationale Voorleeswedstrijd	8	Het ROC en het centrum voor Jeugd en Gezin	20
Campagnes voor volwassenen	9	Behoud de bieb in Aalst	21
Maand van het spannende boek	9	Bibliotheekpunten	21
(Her)ontdek de Bieb	10	Verhuizen en herinrichten	22
Boekenweek	10	Vestiging Eersel gelokt door Muzen(val)	22
Campagnes voor jeugd en volwassenen	11	Een frisse restyling in Valkenswaard	23
Bibliotheek De Kempen en PSV in actie	11	Hoofdkantoor naar Eersel	23
Digitaal doorpakken	12	Het bestuur van Bibliotheek De Kempen	24
Activiteiten van de bibliotheek	13	Klanten en resultaten tellen in 2011	25
Lezer van de maand in Valkenswaard	13	Cijfers over 2010	27
Goed omgaan met alcohol, drugs en afval in Cranendonck	14	Leners in soort en getal	27
Luisteren in het groen in Oirschot	14	Collectie	29
Multitouchtafel in Heeze	15	Uitleningen	30
Nieuwe tarieven en uitleenvoorwaarden	16	Groepsontvangsten en activiteiten	30
		Colofon	31

Voorwoord

Bibliotheek De Kempen gaat de uitdaging aan

Steeds openlijker wordt het bestaansrecht van de bibliotheek ter discussie gesteld. Hebben we in deze tijd nog wel bibliotheken nodig? Lezen leer je toch op school en boeken download je toch gewoon op je e-reader?

Het afgelopen jaar heeft Bibliotheek De Kempen, een jonge organisatie die in 2005 is ontstaan uit de fusie van 12 stichtingen, zich ook veelvuldig met deze vraag beziggehouden. Wij zijn ervan overtuigd dat we nog altijd die onvervangbare rol hebben op het gebied van stimuleren, inspireren en aanzetten tot lezen, leesplezier en levenslang leren. Daarnaast stelt de bibliotheek zich als doel om goede en betrouwbare informatie te ontsluiten, waarmee we mensen uitdagen zichzelf verder te ontwikkelen.

Nieuwe organisatie

De tijd waarin we verkeren is uitdagend. Gestimuleerd door bezuinigingen en tekorten, investeerde Bibliotheek De Kempen in 2010 vooral in een nieuwe organisatie. Er is een organisatie-ontwikkeltraject doorlopen dat ervoor moet zorgen dat we toekomstbestendig zijn en onze relaties met klanten, scholen en instellingen verbeteren.

Aan het werk!

Los van die uitdagingen hebben we in dat roerige jaar ook bijzonder hard gewerkt, mooie mijlpalen bereikt en zijn we onze missie

richting de samenleving trouw gebleven. In dit jaarverslag laten we graag zien wat Bibliotheek De Kempen in 2010 zoal voor haar doelgroepen heeft gedaan en betekend. Daarin pretenderen we niet compleet te zijn, want het werk van bijna 100 gemotiveerde bibliotheekmedewerkers laat zich niet vangen in een jaarverslag van 32 pagina's.

Om werkelijk te ervaren wat Bibliotheek De Kempen voor de Kempische samenleving doet, nodigen we u graag uit om eens een gesprek aan te knopen in een van onze vestigingen. Daar kunt u zien wat we in huis hebben, maar ook horen welke diensten we u nog meer kunnen bieden. Of houd ons online in de gaten, want ook daar staat veel te gebeuren. Maar daarover leest u uiteraard meer in het volgende jaarverslag.

Wij blijven u graag uitdagen, zeker in deze uitdagende tijden!

Anneke Schellens
Directeur

Manifest Unesco

De opdracht van de bibliotheek, volgens het manifest van Unesco voor de openbare bibliotheek

De openbare bibliotheek is hét lokale centrum voor informatie, dat ervoor zorgt dat allerlei vormen van kennis en informatie direct beschikbaar zijn voor de gebruikers. De opdracht van de openbare bibliotheek in relatie tot informatie, alfabetisering, educatie en cultuur bestaat uit de volgende onderdelen, die centraal moeten staan in de dienstverlening aan het publiek:

‘De bibliotheek moet gelegenheid geven tot creatieve zelfontplooiing’

1. aanleren en versterken van leesgewoonten bij kinderen van jongs af aan;
2. ondersteunen van zelfstudie en van het reguliere onderwijs op alle niveaus;
3. gelegenheid tot creatieve zelfontplooiing;
4. stimuleren van de verbeelding en de creativiteit bij kinderen en jonge mensen;
5. besef bijbrengen van het culturele erfgoed en de waardering voor kunst en voor de verworvenheden en vernieuwende ontwikkelingen op het gebied van de wetenschap;
6. toegang bieden tot allerlei vormen waarin de uitvoerende kunst zich manifesteert;
7. bevorderen van de interculturele dialoog en aanmoedigen van culturele verscheidenheid;
8. ruimte geven aan de traditie van mondelinge overdracht;
9. garanderen dat de burgers toegang hebben tot allerlei vormen van lokale informatie;
10. verlenen van diensten die toegesneden zijn op de behoeften van lokale bedrijven, instellingen en belangengroepen;
11. bijdragen aan de ontwikkeling van vaardigheden, die het omgaan met informatie en met de computer moeten vergemakkelijken;
12. ondersteuning geven en deelnemen aan activiteiten en projecten in het kader van de alfabetisering, zo nodig zelf initiatieven nemen op dit gebied.

Bovenstaande weergave is een gedeelte uit het manifest van Unesco voor de openbare bibliotheek. De volledige tekst vindt u op www.debibliotheken.nl/commissies/strategie (Te downloaden onder: Dossier Strategie).

*Groep 7
van de Jozefschool
uit Spoorдонк, tijdens
een schrijversbezoek
van auteur Stefan
Boonen (links in
beeld).*

Onderwijs en opvoeding

Samenwerking met voorschoolse instellingen en basisscholen

De bibliotheek heeft een uitgebreid pakket aan educatieve producten en diensten voor de voorschoolse periode en het basisonderwijs in huis. Die richten zich op het stimuleren van lezen, het bevorderen van leesplezier en het kennismaken met de bibliotheek.

Door intensief samen te werken met peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen bereikt de bibliotheek met dit aanbod een groot gedeelte van de Kempische kinderen. Bovendien wordt hiermee de zogenaamde 'doorgaande leeslijn' (parallel aan de doorgaande leerlijn van het onderwijs) van 0 tot 18 jaar bewaakt.

Voorschoolse periode

Het (voor)leesbevorderingsprogramma voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven heet Het Voortouw. Hiermee bevordert de bibliotheek (voor)lezen en (voor)leesplezier. Voorlezen is niet alleen leuk, maar ook erg belangrijk. Onderzoek heeft uitgewezen dat kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen, beter gemotiveerd zijn om zelf te leren lezen. Ze blijken op latere leeftijd taalvaardiger te zijn, teksten beter te begrijpen en meer succes te hebben op school dan kinderen die niet of heel weinig zijn voorgelezen.

De bibliotheek ondersteunt groepsleid(st)ers met themakisten. In zo'n kist zitten boeken en verwerkingsmaterialen. De peuter-groepen komen daarnaast regelmatig op bezoek in de bibliotheek, zodat ze daar hun weg leren vinden en meemaken hoe leuk het is in de bibliotheek!

*'In 2010
gebruikte 93% van de
basisscholen in de Kempen
Rode Draad, het lees-
bevorderingsprogramma
van de bibliotheek'*

Basisonderwijs

Het zal niemand verbazen dat lezen belangrijk is: het is een basisvaardigheid voor het leven. Een kind leert gemakkelijker lezen als het lezen aantrekkelijk wordt gemaakt. Lezen stimuleert bovendien de fantasie en kan kinderen helpen in hun sociaal- emotionele ontwikkeling.

Via De Rode Draad ontvingen scholen ook in 2010 diverse themakisten- en projecten, waarmee ze in de klas konden werken. Elk leerjaar werkt met een eigen thema: van de eerste leesstapjes in groep 3 naar 'kilometerlezen' in groep 8. Omgekeerd kwamen groepen op bezoek in de bibliotheek. Een topper was zoals elk jaar het schrijversbezoek voor groep 7: de leerlingen ontmoetten een echte schrijver, een geweldige stimulans om te gaan lezen!

Marja Tils

Specialist educatie

Hulp bij leesproblemen

Voor sommige kinderen is leren lezen bepaald niet vanzelfsprekend. De cijfers zijn duidelijk: één op de vier kinderen heeft moeite met lezen. Zonder extra begeleiding kunnen die kinderen uitgroeien tot de laaggeletterden van de toekomst.

Om deze kinderen te helpen bij het leesproces zet Bibliotheek De Kempen onder andere Makkelijk Lezen Pleinen in, die ook in 2010 weer goed werden bezocht. Voor opvoeders van dyslectische kinderen organiseerde de bibliotheek in samenwerking met de Giralis Groep (voorheen De Kempen Schoolbegeleidingsdienst) negen informatieavonden over dyslexie.

Als letters een knelpunt zijn, krijg je het lastig in een maatschappij waar lezen een belangrijke voorwaarde is om je staande te houden. Daarnaast is lezen een voorwaarde voor het leren op school en voor

*Informatie-
avond over
dyslexie*

het vinden van je weg op internet. Als lezen moeilijk gaat, verdwijnt vaak het leesplezier en wordt lezen steeds meer een straf. En dat terwijl veel oefenen nou net voor kinderen met leesproblemen zo belangrijk is.

Makkelijk Lezen Plein

Op zo'n vrolijk gekleurd Makkelijk Lezen Plein staan de juiste boeken voor kinderen met leesproblemen bij elkaar. Ze staan ook nog met de omslag naar voren, wat kiezen prettiger maakt. Wat is er zoal te vinden? Leuke leesboeken zonder moeilijke woorden die vanaf de eerste bladzijde boeiend zijn. Informatieve boeken met veel platen en weinig tekst. Luisterboeken op cd en boeken die op daisy-rom staan, te beluisteren met een simpel bedienbare daisy-speler (te leen in de bibliotheek). Voor ouders en leerkrachten is er volop informatie over leer- en leesproblemen aanwezig. De pleinen zijn mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het Coöperatiefonds van Rabobank Valkenswaard en Waalre.

Ook in 2010 ontving de bibliotheek weer veel kinderen op het Makkelijk Lezen Plein. Niet alleen in hun vrije tijd, maar ook tijdens de vele groepsbezoeken die de bibliotheek onder schooltijd organiseert.

Informatieavonden over dyslexie

Bibliotheek De Kempen informeert ouders, opvoeders en leerkrachten over onderwerpen die met leesproblemen te maken hebben. Van januari tot en met april 2010 hebben we daarom in samenwerking met de Giralis Groep negen informatieavonden over dyslexie georganiseerd. De bibliotheek verzorgde de organisatie en pr, orthopedagoog Marie-José van Herpen verzorgde de inhoud. De lezingen werden druk bezocht en de inbreng van het goed geïnformeerde en zeer geïnteresseerde publiek leverde veel interessante discussies op.

Marja Tils

Specialist educatie

Hanneke Schelkers

Specialist cultuur

A photograph of a woman with long brown hair reading a book to a young child in bed. The child is looking at the book with their hand near their mouth. The scene is dimly lit, suggesting a bedtime story. The image is framed by a large, light-colored circular graphic element.

'Tijdens de afsluiting van de kinderboekenweek in Hapert waren ongeveer 75 kinderen aanwezig. Ter plekke werden vijf nieuwe leden ingeschreven'

Campagnes voor de jeugd

De Nationale Voorleesdagen Kinderboekenweek

De Nationale Voorleesdagen zijn een traditie aan het worden. Ook in 2010 stond het voorlezen aan dreumesen, peuters en kleuters weer centraal tijdens deze tiendaagse in januari.

Bijvoorbeeld bij het Voorleesontbijt, waar onder het voorlezen een smakelijk broodje werd gegeten. Of tijdens de Peuterquiz over de Prentenboeken top 10. En wat dacht u van de Voorleesfeesten waarop peuters enthousiast meewiebelde met de Wiebelbillenboogie, de voorstelling rond het Prentenboek van het Jaar 2010? De Nationale Voorleesdagen waren zoals elk jaar weer een feest.

Jaarlijks vindt in oktober de populaire Kinderboekenweek plaats. Bibliotheek De Kempen grijpt die campagne met beide handen aan om het belang van lezen onder de aandacht te brengen van kinderen en hun opvoeders.

Illustratiewedstijd

Tijdens de kinderboekenweek in 2010 werd in alle vestigingen van Bibliotheek De Kempen een gezamenlijke illustratiewedstrijd gehouden. Tekstschrijfster Lynn van der Vegt uit Eersel schreef een

verhaal over de wereld van Sem. Bij het verhaal maakten leerlingen uit groep 6, 7 en 8 illustraties. De deelname van basisschoolleerlingen uit Oirschot en Middelbeers was enorm, bijna de helft van het totaal aantal inzendingen was afkomstig uit deze gemeente!

Feest in Hapert

In 2010 organiseerden de vestigingen Bladel en Hapert een spetterend feest als afsluiting van de Kinderboekenweek. Alle basisschoolkinderen uit de gemeente waren uitgenodigd. Ze namen deel aan verschillende workshops, bijvoorbeeld over het illustreren van een boekcover, gegeven door tekenares Afke van Herpt. Uiteraard werd het voorlezen niet vergeten, in een speciaal ingerichte hoek luisterden de kleintjes naar Kleine Ezel en de Durfal. De activiteiten werden druk bezocht en kinderen en ouders gaven aan genoten te hebben van een fantastische avond.

*José Visser, Joke Spapens en Dorien van Ham
Medewerkers klantenservice en informatie*

De Nationale Voorleeswedstrijd

In de Kempen namen 57 scholen deel aan De Nationale Voorleeswedstrijd, die jaarlijks wordt georganiseerd in samenwerking met Stichting Lezen.

Zo'n voorleeswedstrijd kent verschillende rondes. Het begint op de scholen: leerlingen van groep 7 en 8 doen mee en kiezen uit hun midden de voorleeskampioen van de school. Daarna volgt een lokale ronde, georganiseerd door de bibliotheek. Dat is altijd een hele happening, compleet met supporters, spandoeken en een eigen yell. Dan volgt de regionale en de provinciale finale, waar schoolkampioenen strijden om de titel Brabantse Voorleeskampioen. Die winnaar gaat uiteindelijk naar de (super spannende!) landelijke finale in Utrecht en kan Voorleeskampioen van Nederland worden.

Noortje van den Dungen uit Bergeijk ging dit jaar als kampioen van de Kempen naar de provinciale finale. Natuurlijk met een groep enthousiaste supporters. Jammer dat ze net niet won, ze deed het fantastisch!

Voorlezende leerkrachten

Dit jaar organiseerde Stichting Lezen ook een voorleeswedstrijd voor leerkrachten in het basisonderwijs. Van een onderwijzer wordt verwacht dat hij/zij kennis heeft van kinderboeken en boeiend kan voorlezen. De beste voorleesjuf van de Kempen was Sabrina van der Straaten van basisschool 't Busseltje in Eersel. Zij ging naar de Brabantse finale, maar wist deze helaas net niet te winnen.

*Marja Tils
Specialist educatie*

*'Maar liefst 75 %
van de scholen in ons
werkgebied deed mee aan
De Nationale Voorleeswedstrijd.
Lezen leeft op de scholen, en daar
is de bibliotheek natuurlijk
blij mee!'*

*‘Spannende boeken
worden het
meest gelezen in
de bibliotheek’*

Campagnes voor volwassenen

Maand van het spannende boek

In juni vindt jaarlijks de Maand van het Spannende Boek plaats. Met deze campagne wordt kwalitatief hoogstaande misdaadliteratuur onder de aandacht gebracht van een breed lezerspubliek. Bibliotheek De Kempen besteedde op allerlei manieren aandacht aan deze populaire literatuurvorm.

Elk jaar heeft de campagne een thema. In 2010 was de Scandinavische misdaadliteratuur aan de beurt, omdat Scandinavië een uitstekende voedingsbodem voor ijzersterke thrillers blijkt te zijn. De Thriller Top 60 werd het afgelopen jaar aangevoerd door de Zweedse auteur *Stieg Larsson*, met zijn Millennium Trilogie.

Moord en doodslag in de bieb

In veel vestigingen van Bibliotheek De Kempen waren in juni aantrekkelijke boekpresentaties van de Scandinavische schrijvers te vinden. Vestiging Valkenswaard organiseerde een avond met de

Amsterdamse forensische arts Koos De Keijzer. Hij liet bezoekers kennismaken met allerlei facetten van zijn werk, zoals lijkschouwing, methadonverstrekking, DNA-afname en letselbeschrijving. De bibliotheek van Aalst organiseerde Het *Moordspel*, een literaire moordquiz voor volwassenen.

Hanneke Schelkers
Specialist cultuur

(Her)ontdek de Bieb

De campagne (Her)ontdek de Bieb is ingezet om mensen kennis te laten maken met de vernieuwde diensten van de Brabantse bibliotheken. Uit onderzoek blijkt namelijk dat vrijwel iedere Brabander bekend is met de bibliotheek, maar dat velen er een verouderd beeld bij hebben. Ook Bibliotheek De Kempen deed mee aan deze campagne.

In 2010 stond bij deze campagne de dialoog met leden en niet-leden centraal: wat is, doet en kan de nieuwe bieb? De dialoog is letterlijk in de bibliotheek opgehangen, weergegeven door oranje tekstballonnen.

Krasactie

In het voorjaar vond de eerste publieksactie plaats: een krasactie. Als gevolg daarvan kwamen veel mensen naar de bibliotheek en nog meer mensen kregen informatie over de nieuwe bieb. Daarnaast werd er een mediacampagne ingezet met onder andere televisie- en radiocommercials. In het najaar draaide *(Her)ontdek de Bieb* om de voordelen die je met je biebpas kunt krijgen. Deze actie werd onder andere gepromoot via een speciale website (www.denieuwebiebpas.nl).

Christel Ruijs

Marketing en communicatie

Boekenweek

De vestigingen van Bibliotheek De Kempen organiseren tijdens de Nationale Boekenweek lokale activiteiten, die veelal druk worden bezocht. Zo werd in 2010 in Reusel Het Groot Lokaal Dictee gehouden.

Het Reuselse dictee was opgesteld door Wim Lavrijsen, die ook het voorlezen voor zijn rekening nam. Meer dan 30 mensen namen deel aan dit dictee, waarin de nodige instinkers waren verwerkt. In de pauze vertelde René Verbruggen uit Hooge Mierde openhartig over zijn boek 'Verminnen'. De jury riep tenslotte Heidy van Gompel uit tot winnaar van Het Eerste Groot Lokaal Dictee van Reusel, wat haar naast eeuwige roem ook een pen met inscriptie opleverde.

Corrie Heesters

Senior medewerker klantenservice en informatie

'Een publieksactie van de bieb: op 40 locaties in Brabant deelden promotieteams kraskaarten uit. Met de kraskaart had de deelnemer altijd prijs, en die prijs kon men ophalen in de bibliotheek'

**tITAN-
TJES**
**OPGROEIEN IN DE
LETTEREN**
75^e BOEKENWEEK 10-20 MAART 2010

Campagnes voor jeugd en volwassenen

Bibliotheek De Kempen en PSV in actie

Leen lekker veel materialen en scoor fantastische PSV-prijzen! Onder dit motto startte op 1 maart 2010 de nieuwe spaaractie van de bibliotheek, waarbij we leden beloonden voor het lenen van materialen.

Deze actie was opgezet in samenwerking met voetbalclub PSV en bedoeld voor jong en oud. Door veel te lenen spaarden bibliotheekleden voor fantastische PSV-prijzen.

Ruim 6300 kinderen, jongeren en volwassenen hebben van 1 maart tot 1 juni meegedaan aan deze actie. Met zijn allen zorgden ze voor een stijging van het aantal uitleningen met 8%. Gewonnen werd er ook, onder andere kaarten voor een PSV-wedstrijd, PSV-sjaals en een jaar gratis lidmaatschap van de Phoxyclub. Voor de kinderen van basisschool De Triangel in Leende was het helemaal feest. Zij deden mee met de PSV-kleurwedstrijd en wonnen de hoofdprijs: een bezoek van Phoxy aan de school!

Marja Tils
Specialist educatie

Volgt u ons al op
Twitter?
www.twitter.com/biebdekempen

Digitaal doorpakken

Digitalisering was (en is) een belangrijk speerpunt voor Bibliotheek De Kempen. In 2010 zetten we onder andere onze eerste stappen richting microbloggen en voerden we gratis wifi in op onze grotere vestigingen. Maar we deden meer, en zullen onze kwaliteiten op dit vlak actief verder uitbouwen. Een kort overzicht van onze digitale inzet in 2010.

Twitter

In 2010 is Bibliotheek De Kempen actief gaan microbloggen op Twitter. Met ruim 200 volgers en meer dan 250 tweets veroveren we een steeds serieuzere plek op dit populaire medium. Daar gaan we doelgericht mee verder!

WiFi

Bibliotheek De Kempen heeft in 2010 WiFi-hotspots aangebracht in haar grotere bibliotheken. Met deze gratis service kunnen klanten

in Aalst, Bergeijk, Bladel, Budel, Eersel, Heeze, Oirschot, Reusel en Valkenswaard met hun eigen laptop of smartphone gebruikmaken van het internet.

Aanvragen

Als een klant iets wil lenen dat niet bij Bibliotheek De Kempen te krijgen is, kan dat via de landelijke service Aanvragen, bereikbaar via de website van de bibliotheek. Die service heette voorheen Zoek&Boek en is in 2010 in een nieuw jasje gestoken en aangepast aan de nieuwe huisstijl.

Interne scholing

Bij de medewerkersdag in 2010 is internetgoeroe Vincent Evers op bezoek geweest om medewerkers van de bibliotheek te inspireren en te stimuleren tot het gebruik van sociale media. In juni organiseerde de bibliotheek de interne scholing Digitale vaardigheden. Medewerkers volgden onder andere workshops over meten is weten en het schrijven van webteksten.

Edith de Boevere

Teammanager Oirschot, Middelbeers en Aalst

Activiteiten van de bibliotheek

Lezer van de maand in Valkenswaard

In januari 2010 is de vestiging Valkenswaard gestart met het project *Lezer van de maand*. Een journalist van het Valkenswaardse Weekblad interviewt daarbij maandelijks een basisschoolleerling over de keuze voor zijn of haar favoriete boeken.

Het interview wordt gepubliceerd in het lokale huis-aan-blad, zodat het bibliotheeknieuws zijn weg vindt naar de keukentafels in Valkenswaard en omstreken.

Met deze activiteit steekt de bibliotheek boekpromotie in een nieuw jasje, want andere kinderen (en hun ouders) blijken wel degelijk nieuwsgierig te zijn naar de boekenkeuze van een leeftijdgenoot.

De boekenkeuze van de lezer van de maand staat tentoongesteld in een speciaal boekenkastje in de bieb. Boekhandel Priem in Valkenswaard zorgt voor een attentie voor de jonge lezer.

Kinderen kunnen zichzelf aanmelden om lezer van de maand te worden. Tot nu toe is er een ruime keuze aan kandidaten.

Emmy Ockhuysen

Teammanager Valkenswaard, Budel en Maarheeze

*Lezer van
de maand: een originele
nieuwe vorm van
boekpromotie!*

'De bibliotheek werkt samen met partners om alcohol- en drugs-misbruik bij jongeren tegen te gaan'

Goed omgaan met alcohol, drugs en afval in Cranendonck

In de *Week van de Gezondheid* is in de vestigingen van Budel en Maarheeze aandacht besteed aan het gebruik van drugs en alcohol, met de actie *Laat je niet flessen*. Hierbij waren ook de gemeente, het Jongerenwerk en het Juniorcollege nauw betrokken.

De leerlingen uit de eerste twee klassen van het Juniorcollege bezochten tijdens de *Week van de Gezondheid* de Budelse bibliotheekvestiging. Daar testten zij hun kennis over alcoholgebruik en gaf Jeroen Janssen van welzijnsorganisatie Paladijn voorlichting over drugsgebruik. Vervolgens konden de leerlingen actief aan de slag met recepten voor alcoholvrije drankjes. Tot slot maakten ze

werkstukken over het thema drugs en alcohol, waarvan de eindproducten zijn tentoongesteld in de bibliotheek.

Afvaltentoonstelling

Om aandacht te vragen voor het onderwerp afval, richtten de bibliotheekvestigingen in overleg met de gemeente Cranendonck een tentoonstelling in over afval. Gezamenlijk zorgden ze voor informatie en volop materialen over het onderwerp. De kinderen van de basisscholen St. Andreas en De Schatkist maakten hier werkstukken bij.

Niet alleen de jeugd, ook het bedrijfsleven droeg een steentje bij. De afvalverwerkende firma Van Gansewinkel richtte onder meer een kleine milieustraat in. De Wereldwinkel uit Budel toonde producten die in ontwikkelingslanden van afval worden gemaakt.

Henriet Keukens, Senior medewerker klantenservice en informatie

Luisteren in het groen in Oirschot

Op een zondagmiddag in juli konden bezoekers in de Oirschotse pastorie tuin genieten van een prachtige combinatie van poëzie en muziek. Deze geslaagde activiteit was een schoolvoorbeeld van de samenwerking tussen de bibliotheek en een lokale culturele organisatie.

Voor de voordrachten werd dichter, cabaretier en programmamaker Frank van Pamelan uitgenodigd. De muzikale omlijsting werd verzorgd door het acht man sterke saxofoonensemble van Harmonie Arte et Amicitiae. De tientallen luisteraars beleefden in de pastorie tuin een sfeervolle en bijzondere middag, die vraagt om herhaling.

Brigitte Hoogesteger, Manager bedrijfsvoering

‘Tijdens extra openingsuren op zaterdag kwamen honderden mensen op de tafel af, om er zelf mee te spelen en zich te laten verbazen over de mogelijkheden’

Multitouchtafel in Heeze

Alle Kempenaren weten ervan: jaarlijks vindt in Heeze de Brabantsedag plaats. In 2010 werd dit spektakel ingericht rond het thema *Voor eeuwig vastgelegd*. Aansluitend op dat onderwerp stond in de bibliotheekvestiging van Heeze een multitouchtafel, een vorm van multimedia en presentatie die wel wat weg heeft van een oversized iPad.

Op de tafel, die door meerdere personen tegelijkertijd gebruikt kan worden, waren honderden foto's en films te zien over de historie van de Brabantsedag. Brabants Faam had hiervoor een selectie uit hun archief gemaakt (www.brabantsfaam.nl). Uit de 52-jarige historie van de Brabantsedag werden alle posters en per editie twee foto's en een filmpje getoond. Daarnaast konden bezoekers op de tafel kijken naar een film over 50 jaar Brabantsedag. De tafel was een daverend succes!

Youtube

Een van de wagenbouwers maakte een filmpje van de multitouchtafel, te zien op youtube (zoekterm / naam filmpje: 2010-16 tafel).

Martijn Haneveer

Senior medewerker klantenservice en informatie

‘Na drie jaar zonder prijsverhogingen was het nodig de tarieven aan te passen’

Nieuwe tarieven en uitleenvoorwaarden

In 2010 werd duidelijk dat Bibliotheek De Kempen er in deze uitdagende tijden niet omheen kon om de tarieven voor haar leden bij te stellen. In het kielzog van die operatie zijn meteen de uitleenvoorwaarden aangepast, waarbij de bibliotheek heeft gestreefd naar een eenvoudiger en meer flexibel uitleensysteem.

Na drie jaar zonder prijsverhogingen was het nodig de tarieven aan te passen, mede omdat het bibliotheekwerk (net als de rest van de culturele sector) onder grote druk staat. De bibliotheek heeft haar uiterste best gedaan om zo helder en eerlijk mogelijk te communiceren over de veranderingen, die zijn ingegaan op 1 januari 2011.

Hieronder de abonnementsvormen en -prijzen van Bibliotheek De Kempen in een schema.

Christel Ruijs, Marketing en communicatie

	Jaarlidmaatschap	Aantal materialen per jaar	Cd's, dvd's en cd-rom's (leengeld per week)	Toptitels (leengeld per 2 weken)
Jeugd 0-13 jaar	Gratis	Onbeperkt	€ 2,50	N.v.t
Jeugd 14-17 jaar	€ 15,00	50	€ 2,50	€ 1,50
Klein	€ 27,50	50	€ 2,50	€ 1,50
Basis	€ 40,00	100	Gratis	€ 1,50
Ster	€ 65,00	Onbeperkt	Gratis	Gratis

De schatkist van de bibliotheek: haar collectie

De uitgebreide collectie van Bibliotheek De Kempen telde in 2010 ongeveer 300.000 materialen, en bestaat uit een fysieke en een digitale component. De bibliotheek heeft het collectiebeleid afgestemd op haar visie, missie en op de bevolkings-samenstelling van het werkgebied, met ruime lokale aandacht.

Onder de aandacht

In 2010 hebben onder andere de volgende onderwerpen speciale aandacht gekregen:

- *De collecties van de bibliotheekpunten in de kleine kernen zijn beter afgestemd op de vraag van de gebruikers.
- *De collectie van (de per 1 januari 2010 opgeheven) vestiging Waalre is gesaneerd en herverdeeld. Een deel is aan basisschool De Wilderen geschonken en een deel is naar de vestiging in Aalst gegaan.
- *Er is een tentoonstelling ingericht met e-readers en e-books. Deze rouleert in de bibliotheken.
- *Binnen het project iPad van de Brabantse Netwerk Bibliotheek hebben we de beschikking gekregen over zes iPads, deze zijn ingezet bij twee projecten.
- *Het uitbouwen en verbeteren van de levering van materialen aan leesclubs.

Zowel lokaal, provinciaal als landelijk wordt veel aandacht besteed aan het formuleren van toekomstbestendig en gezamenlijk beleid. Hierbij blijft het uitgangspunt dat iedereen toegang kan krijgen tot informatie, of dat nou in boek- of digitale vorm is.

Nieuwe catalogus

Sinds juni 2010 heeft de bibliotheek een nieuwe online catalogus voor haar leden, om hen nog beter te kunnen inspireren. Leden kunnen grasduinen in de collectie, een social community vormen en interactief gebruikmaken van het aanbod. Het is mogelijk om eigen

‘Splinternieuwe en veelgevraagde uitgaven zijn een week na verschijnen al beschikbaar in de bibliotheken’

recensies en tags toe te voegen en de bijdragen van andere leners in te zien en te beoordelen. Op die manier kunnen bibliotheekleden elkaar helpen bij het vinden van interessante materialen.

Bibliotheek.nl

De bibliotheek is gaan deelnemen aan Bibliotheek.nl, een landelijk virtueel netwerk dat de weg wijst naar alle bibliotheken in Nederland. Het opent databestanden zoals de Krantenbank, de Tijdschriftenbank, Consumententests en de Uittrekselbank, allemaal gratis raadpleegbaar in de bibliotheek.

Gastlenen

Bibliotheek De Kempen doet sinds 2010 mee aan Gastlenen. Hiermee kunnen leden materialen lenen bij de Brabantse en Gelderse bibliotheken die ook op Gastlenen aangesloten zijn. Zie voor meer informatie www.gastlenen.nl.

Albert van Vlokhoven

Specialist collectiemanagement

‘Zo’n 100 lokale politici kwamen op werkbezoek in hun bibliotheek en 50 genodigden namen deel aan het politieke café’

De bibliotheek werkt samen met...

Gemeenten

Bibliotheek De Kempen voert bibliotheekwerk uit voor negen gemeenten. Na de verkiezingen in maart 2010 werd duidelijk dat de broekriem stevig wordt aangetrokken. Dit dwong de bibliotheek om drastische keuzes te maken.

In 2008 en 2009 is intensief met de gemeenten samengewerkt aan het beschrijven van nieuwe producten en het voorbereiden van verdere samenwerking. Helaas stemden de gemeenten uiteindelijk niet in met een nieuwe samenwerkingsovereenkomst, waardoor de noodzaak ontstond om individueel met gemeenten te gaan onderhandelen. Daardoor verdween het profijt van eenduidig samen optrekken.

Campagne

In deze turbulente tijden vond de bibliotheek de tijd rijp om campagne te gaan voeren. Bestuurders, beleidsmakers en (toekomstige) gemeenteraadsleden werden uitgenodigd voor een werkbezoek aan hun lokale bibliotheek. Tijdens dit bezoek werd onder andere stilgestaan bij de vijf kernfuncties van de bibliotheek.

Bibliotheek De Kempen nodigde haar gemeentepartners vervolgens uit voor een politiek café, waarbij de aanwezigen door een programma vol pittige stellingen werden geleid. Centraal stond de manier waarop de bibliotheek kan bijdragen aan de uitdagingen van lokale beleidsmakers.

Nieuw elan, nieuwe uitdagingen

In maart kwamen de verkiezingen, die resulteerden in nieuwe gemeenteraden en colleges. Al spoedig bleek dat de bibliotheek de

uitdaging moest aangaan om het, met minder geld, anders en beter te gaan doen. Het werd duidelijk dat Bibliotheek De Kempen voor 2011 op grote tekorten afstevende.

Vervolgens zijn met de gemeenten enkele basisafspraken gemaakt, bijvoorbeeld over een gelijke bijdrage per inwoner voor overhead. Daarnaast geven de gemeenten aan welke functies prioriteit hebben en in welke hoedanigheid: of ze een volwaardige bibliotheek willen of uitleenpunten op scholen. Voor 2011 zijn per gemeente afspraken gemaakt om de tekorten te ledigen. Dit leidt tot het beperken van openingstijden en een aantal activiteiten. Tegelijkertijd gaan we investeren in kwaliteitsverbetering.

Tekorten nopen tot keuzes

Bibliotheek De Kempen koos ervoor om haar missie aan te passen. Waar zij zich altijd heeft gericht op het invullen van vijf kernfuncties, beperkt de bibliotheek zich voortaan tot de volgende drie: educatie, informatie en lezen, met een hoge prioriteit voor jeugd en ouderen. Onduidelijkheid blijft er voorlopig in de gemeente Waalre. In 2011 moet blijken of Bibliotheek De Kempen het bibliotheekwerk daar zal blijven uitvoeren.

Anneke Schellens
Directeur

Brigitte Hoogesteger
Manager bedrijfsvoering

Marktplaats Cultuurpoort

Marktplaats Cultuurpoort in Reusel is de ‘makelaar’ tussen cultuur en onderwijs. De samenwerking met Marktplaats Cultuurpoort resulteerde in 2010 in een aantal geslaagde projecten.

Cultuurmarkt

De grote cultuurmarkt in de bibliotheekvestiging van Reusel is inmiddels een traditie, waarbij aanbieders en afnemers van cultuurproducten elkaar ontmoeten. In maart 2010 konden de toegestroomde bezoekers weer genieten van verschillende spectaculaire optredens en presentaties.

Koning Quast

Door de samenwerking kon de bibliotheek in januari het programma Koning Quast aanbieden aan de bovenbouw van alle basisscholen in Reusel-de Mierden. Bij Koning Quast draait alles om een tentoonstelling van negen kunstwerken, waarbij de relatie tussen kunsteducatie en literatuureducatie vorm krijgt.

De bibliotheek faciliteert

Iedere maand wordt aansluitend op het voorlezen aan kinderen een workshop beeldend vormen gegeven. De Marktplaatscoördinator organiseert in de jeugdhoeke van de bibliotheek het hele jaar door activiteiten voor en door jongeren tot 16 jaar.

Corrie Heesters

Senior medewerker klantenservice en informatie

Zuidzorg

Elke drie maanden verzorgt een medewerker van Bibliotheek De Kempen op het consultatiebureau in Bladel taalbegeleiding tijdens een groepsbezoek voor dreumesen van 17 maanden oud. Onderstaand verslag is een weergave van zo'n bijeenkomst, waarvan er in 2010 meerdere plaatsvonden.

De bibliotheekmedewerker en verpleegkundige gaan samen aan de slag met de groep, waarbij de verpleegkundige ondersteunt bij opvoedingsproblemen en de bibliotheekmedewerker zorgt voor

contact met taal en boeken. Zij gebruikt het boekenberensdisplay, met boeken, liedjes, muziek en een boekenbeer. Aan het einde van de bijeenkomst vertelt de bibliotheekmedewerker aan de ouders wat ze opmerkte aan de taalvaardigheid van de afzonderlijke dreumesen.

‘Overall komen de kleintjes het boekenberensdisplay tegen, waarin verschillende boeken staan. In de bibliotheek, het consultatiebureau en het kinderdagverblijf. Herkenning is het toverwoord en het doel is uiteraard: leesbevordering!’

Overigens...

Bibliotheek De Kempen levert ook boeken aan het consultatiebureau, die om de drie maanden worden gewisseld voor nieuw materiaal. De bibliotheek verstrekt via Zuidzorg ook andere bibliotheek- en leesgerelateerde informatie, bijvoorbeeld over de babybibbon en over activiteiten zoals de Nationale Voorleesdagen.

Bini Thomassen, Medewerker klantenservice en informatie

Culturele partners: UIT in de Kempen

Onder druk van de bezuinigingen is in 2010 besloten om per 1 januari 2011 te stoppen met UIT in de Kempen.

Sinds 2005 heeft Bibliotheek De Kempen culturele UITtips verzorgd in de vorm van www.uitindekempen.nl en fysieke UITpunten in de vestigingen. Hiermee zijn veel (amateur)culturele organisaties geholpen met de promotie van hun activiteiten. Dit heeft geleid tot meer cultuurparticipatie van de Kempenaren. Bibliotheek De Kempen betreurt het zeer dat zij hier op deze manier niet meer aan kan bijdragen.

Kirsten Sinke, Manager producten, diensten en marketing

VVV-vrijwilligers

VVV-agentschap

In de bibliotheekvestiging van Reusel was de afgelopen jaren een gedeelte ingericht als VVV-punt.

Bezoekers konden daar foldermateriaal over de regio vinden en VVV-vrijwilligers hielpen hen aan de nodige toeristische informatie. In het kader van de bezuinigingen is het VVV-punt in de bibliotheek helaas gesloten in 2010.

Om de toeristen zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn, was de bibliotheek in het toeristenseizoen meer open. Het *in house* VVV-agentschap leverde op haar beurt extra toestroom op van bezoekers aan de bibliotheek. De VVV verhuist naar een andere locatie in het dorp.

Joke Hermans, *Medewerker klantenservice en informatie*

CliniClowns

Bibliotheek De Kempen heeft een groot aantal trouwe medewerkers in dienst, waarvan velen al meerdere lustrums hebben volgemaakt binnen de organisatie. Dat levert natuurlijk jaarlijks een aantal jubilarissen op.

jubilaris
Bini Thomassen

Doel van de computercursussen was om mensen veilig en met vertrouwen de digitale snelweg op te sturen.

Zo was in 2010 onder andere Bini Thomassen 25 jaar in dienst bij de bibliotheek. En een mooi jubileum is natuurlijk iets om te vieren! Bini koos ervoor om wat bijzonders te organiseren voor de kinderen uit Bladel. De CliniClowns werden uitgenodigd, en dat werd een groot succes.

Kinderen stroomden toe om te kijken naar een ballonnenclown die haar kunstjes toonde, en om te luisteren naar de jubilaris die zelf een mooi verhaal voorlas. Vervolgens vertelde een ambassadrice van de CliniClowns over de activiteiten van haar organisatie. Mooie bijkomstigheid was dat er gul werd geschonken ten bate van de CliniClowns. Ook voor de bibliotheek was deze middag waardevol, omdat het onverwacht een aantal nieuwe leden opleverde.

Maria Rosenbrand

Medewerker klantenservice en informatie

Het ROC en het centrum voor Jeugd en Gezin

Bibliotheek De Kempen heeft een missie ten aanzien van ontwikkeling en educatie. Daar hoort nadrukkelijk ook digitale educatie bij. Daarom organiseerde de bibliotheek in 2010 computercursussen voor volwassenen, samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin en het ROC/Stercollege.

Midden 2010 startte de vestiging Reusel het project Wegwijs op de PC. Tijdens de drie gratis introductieavonden gingen de deelnemers aan het werk met Word, Excel, internet en e-mail. Hieruit groeide een enthousiaste groep van 15 cursisten, die vervolgens een volledige computercursus volgde in de bibliotheek.

Corrie Heesters, *Senior medewerker klantenservice en informatie*

Bibliotheek De Kempen

Actie in
Aalst

Behoud de bieb in Aalst

Het voortbestaan van de bibliotheekvestiging in Aalst staat op de tocht, aangezien de gemeenteraad de subsidie in drie jaar wil terugbrengen van 283.000 naar 50.000 euro.

Daarom demonstreerden in oktober 2010 tientallen mensen voor het behoud van de vestiging aan de Leesakker. In het gemeentehuis bevonden zich die dag schoolkinderen, leerkrachten, ouders, vrijwilligers, bibliotheekmedewerkers en andere inwoners van jong tot oud, allemaal met dezelfde missie. Zij wezen het Waalrese college op de brede maatschappelijke functie van de bibliotheek en de waarde die de bibliotheek heeft voor specifieke doelgroepen.

Annemarie Baudoin

Senior medewerker klantenservice en informatie

Bibliotheekpunten

In 2008 stopte de bibliobus, die onder andere vanuit provinciaal geld werd bekostigd. Vervolgens heeft de bibliotheek gewerkt aan het inrichten van zestien bibliotheekpunten, die deels met een (eenmalige) Europese subsidie zijn opgezet.

De meeste van deze punten zijn gehuisvest in basisscholen. Vrijwilligers runnen daar minibibliotheekjes, waar zij onder schooltijd boeken uitlenen aan kinderen van de basisschool en peuterspeelzalen. Bibliotheekmedewerkers begeleiden de

vrijwilligers, zorgen voor de administratie en de levering van nieuwe boeken. Zeker zo belangrijk is de ondersteunende taak van de bibliotheek bij activiteiten rond de Kinderboekenweek en het voorlezen.

Bibliotheek De Kempen heeft bibliotheekpunten opgezet in de basisscholen van Borkel (gemeente Valkenswaard), Luijkgestel, Weebosch, Westerhoven (gemeente Bergeijk), Duizel, Knegsel, Steensel, Vesseem, Wintelre (gemeente Eersel), Hooge Mierde, Hulsel, Lage Mierde (gemeente Reusel) en Spoordonk (gemeente Oirschot).

Afhaalpunten voor volwassenen

In drie kernen van de gemeente Bladel (Casteren, Hoogeloon en Netersel) en in Leende zijn bij de bibliotheekpunten afhaalpunten voor volwassenen opgezet. In 2010 kreeg ook de basisschool van Sterksel (gemeente Heeze-Leende) een eigen bibliotheekpunt. In 2011 zal de vrijwilligersbibliotheek in Riethoven (gemeente Bergeijk) ook worden omgebouwd naar een bibliotheekpunt.

Anneke Schellens

Directeur

*'Bibliotheek
De Kempen heeft
zestien bibliotheek-
punten ingericht,
voornamelijk op
basisscholen'*

'Onder het genot van een hapje en een drankje, bladeren door een tijdschrift of even surfen op internet. Ook een gemakdienst van Bibliotheek De Kempen!'

Verhuizen en herinrichten

Vestiging Eersel gelokt door Muzen(val)

Na 33 jaar gehuisvest te zijn aan de Markt in Eersel nam de bibliotheek afscheid van deze mooie locatie. De bieb was toe aan vernieuwing en met de verhuizing naar het culturele centrum De Muzenval, ging in de zomer van 2010 een langgekoesterde wens in vervulling.

Het oude pand was prachtig, maar had ook de nodige beperkingen. Om de ambities van de bibliotheek de ruimte te geven, biedt een locatie als de Muzenval meer mogelijkheden. Zo nodigt het totaalaanbod van de Muzenval bezoekers uit om wat langer binnen te blijven. De foyer werd omgedoopt tot *De Leesstek*. Onder het genot van een hapje en drankje kunnen bezoekers daar gebruikmaken van de gratis internetplekken en grasduinen in de kranten- en tijdschriftencollectie van de bibliotheek. Deze stek is ook buiten de openingstijden van de bibliotheek toegankelijk.

In de maanden na de opening werden tal van gezamenlijke activiteiten georganiseerd, zoals een informatiemarkt met de Volksuniversiteit, afsluiting van de Campagne *Nederland Leest* met een monoloog door Sylvia van Zeeland, muzikale blueslezing in samenwerking met de Stichting Bibberblues en een fototentoon-

stelling en theatervoorstelling met JW Roy over de Acht Zaligheden. Al met al bruist het sinds de opening al aardig in de bibliotheekvestiging van Eersel, en daar was het nou precies om begonnen.

Rian van Breugel
Medewerker
klantenservice en informatie

Johnny van den Berk
Teammanager Bergcyk,
Eersel en Heeze

'Medewerkers van vestiging Eersel zijn op de dag van de opening bijzonder feestelijk gekleed'

Een frisse restyling in Valkenswaard

Na elf jaar had de bibliotheekvestiging in Valkenswaard dringend een opknapbeurt nodig, waarbij in eerste instantie werd ingezet op nieuwe vloerbedekking en een schilderbeurt. Omdat voor deze operatie toch alles aan de kant moest, kwam de wens bovendrijven om de vestiging meteen opnieuw in te richten.

Er waren meer dan genoeg redenen voor een fikse restyling: we wilden de ruimte efficiënter gebruiken, een meer aantrekkelijke en uitnodigende presentatie van de producten, een flexibele invulling van de bibliotheek en het totaalbeeld opwaarderen naar een eigentijdse en trendy uitstraling.

'De herinrichting leverde een kleurrijke, inspirerende en eigentijdse bibliotheek op, waar zowel medewerkers als bezoekers erg over te spreken zijn'

In samenspraak met de medewerkers heeft een professioneel bureau een concept uitgewerkt, dat in de zomervakantie van 2010 is gerealiseerd. De nieuwe inrichting heeft ook geleid tot een nieuwe manier van werken en presenteren, waarbij de klant centraal staat. Dat is te merken, onder andere aan de (altijd bemande) stabalie bij de entree en de presentatie van de materialen.

De jeugdcollectie is naar de benedenverdieping verhuisd, waar ook de leesarena en het knutselatelier vorm hebben gekregen. De afdeling voor de volwassenen is naar de bovenverdieping verplaatst. Daar vindt de bezoeker naast veel boeken ook rustige hoekjes waar hij op zijn gemak kan snuffelen, kiezen en lezen.

Emmy Ockhuysen

Teammanager Valkenswaard, Budel en Maarheeze

Hoofdkantoor naar Eersel

Op 1 januari 2010 is de bibliotheekvestiging in Waalre gesloten. Het management van Bibliotheek De Kempen hield kantoor in hetzelfde pand, en moest dus verhuizen. Na intensief speurwerk is een nieuw onderkomen gevonden op het industrieterrein in Eersel.

Het pand aan de markt in Waalre is voor een symbolisch bedrag terugverkocht aan de gemeente en moest vervolgens worden leeggeruimd. Het kostte even tijd om nieuwe, passende kantoorruimte te vinden voor het management van de bibliotheek. Helaas is het niet gelukt om bij een bibliotheekvestiging in te huizen, maar uiteindelijk is een ruim en betaalbaar pand gevonden op het industrieterrein in Eersel, aan de Sigarenmaker 11.

Dit pand heeft het voordeel dat nu ook de specialisten en medewerkers in ondersteunende diensten bij elkaar onder één dak zitten. Voorheen werkten zij verspreid over verschillende vestigingen. Er is waardering voor de mogelijkheid tot snel overleg binnen de *back office* en voor de ruime bedrijfshal waar alle nieuwe materialen van Bibliotheek De Kempen worden ingevoerd en verder verspreid naar de vestigingen en bibliotheekpunten.

Anneke Schellens

Directeur

Het bestuur van Bibliotheek De Kempen

Het bestuur van Bibliotheek De Kempen bestaat uit acht betrokken burgers, die afkomstig zijn uit het gebied waarin de bibliotheek opereert. Het bestuur streeft ernaar om binnen haar samenstelling zoveel mogelijk aandachtsgebieden te vertegenwoordigen.

Bibliotheek De Kempen werkt met een traditioneel Raad van Beheer model en onderschrijft nadrukkelijk de uitgangspunten van cultural governance (goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording in de culturele sector). Naast het vaststellen van beleid heeft het bestuur zich vooral beziggehouden met visievorming, de relatie met de gemeenten, de invulling van tekorten en het Organisatieontwikkeltraject.

Het bestuur is in 2010 acht keer in vergadering bijeen geweest en heeft een bezoek gebracht aan de nieuwe bibliotheek van Almere

(gekozen tot beste bibliotheek van 2010). In januari en december vonden bestuurlijke bijeenkomsten plaats, waarbij wethouders en ambtenaren van gemeenten hebben overlegd met bestuur, directeur en managers van Bibliotheek De Kempen.

De samenstelling van het bestuur is:

Dhr. W.J.A. Raaphorst uit Bergeyk, voorzitter.

Mevr. C.A.M. Schils uit Valkenswaard, secretaris en vicevoorzitter.

Dhr. drs. B.W.P. Stomps uit Heeze, penningmeester.

Dhr. ing. J.A.V.M. Bullens uit Bladel, bestuurslid met aandachtsgebied gebouwen en logistiek.

Mevr. A.C.M. van de Laar uit Maarheeze, bestuurslid met aandachtsgebied personeel.

Dhr. F.A. Westra uit Oostelbeers, bestuurslid met aandachtsgebied lokale verankering.

Dhr. A.H. Reinders uit Heeze, bestuurslid met aandachtsgebied relaties en marketing.

Mevr. mr. L.M. van der Werf uit Middelbeers, bestuurslid met aandachtsgebied juridische zaken.

*'In 2010 is
Loeki van der Werf
toegeleden, met als
aandachtsgebied
juridische zaken.
Er zijn geen leden
afgetreden'*

Klanten en resultaten tellen in 2011

In een jaarverslag is terugkijken het devies, maar Bibliotheek De Kempen richt zich niet graag alleen op het verleden. Liever kijken we vooruit, daarom werpen we in dit jaarverslag ook een korte blik op onze (nabije) toekomst. Zo gaan medewerkers van de bibliotheek in 2011 meer resultaat- en klantgericht werken. Om dit te bereiken volgen zij scholingstrajecten en gaan ze werken volgens retailprincipes, oftewel winkelformules.

Resultaatgericht werken

Om resultaatgericht te kunnen werken, is het allereerst belangrijk dat de doelstellingen van de bibliotheek zo helder zijn, dat elke medewerker er direct zijn of haar persoonlijke doelen aan kan koppelen. Omdat we meten en weten, worden de resultaten voor iedereen zichtbaar. Al doende verwachten we in 2011 regelmatig te proosten op de uitbreiding van ons ledenbestand, meer uitleningen en een verhoogde klanttevredenheid!

Retailconcept in nieuwe huisstijl

We gaan nadrukkelijk klantgerichter werken. Hiertoe zetten we retailprincipes in, ookwel winkelformules genaamd. De nieuwe bibliotheek in Bladel krijgt de primeur, als eerste retailbibliotheek van Zuid-Nederland. Wordt het een prestigeproject? Welnee, voor de bibliotheek is het pure noodzaak om mee te buigen met de markt, een ommezwaai die gelukkig ook plezierig is om te maken. Het retailconcept vloeit straks door alle aderen van Bibliotheek De Kempen, waarbij de collectie is samengesteld op basis van klantprofielen, we precies kunnen volgen hoe bepaalde genres presteren in de uitleen en de inrichting kleurrijk en verleidelijk is, maar ook duidelijk en overzichtelijk.

De klant kan zich straks in Bladel in verschillende omgevingen begeven, al naar gelang zijn wensen. Gaat de voorkeur uit naar spannend, of kiest hij liever voor romantisch? De omgeving inspireert. De materialen staan in lage kasten, waarin ze ook met de covers naar voren worden gepresenteerd. Actuele thema's vormen de leidraad voor het inrichten van displays en medewerkers zorgen ervoor dat geen klant ontevreden de deur uit gaat. De nieuwe landelijke huisstijl voor bibliotheken wordt als een frisse saus over het geheel gegoten.

Opleiding informatiemedewerker

In het kader van de veranderingen richting retailprincipes, gaan we 17 bibliotheekmedewerkers opleiden tot informatiemedewerker op MBO2-niveau. De opleiding wordt op maat gemaakt, zodat deze past bij de wensen van Bibliotheek De Kempen.

Een informatiemedewerker is een gastheer of -vrouw die de klanten in de bibliotheken ontvangt en proactief benadert. De medewerker kan een groot deel van de vragen beantwoorden en verwijst zo nodig op een professionele manier door. Het is zijn of haar taak dat de bibliotheek er gastvrij en aantrekkelijk uitziet en dat thema's en boeken volgens het retailconcept worden gepresenteerd. De

medewerker is ook vaardig in het adviseren over digitale media. Kortom: de informatiemedewerker zorgt ervoor dat de klant zijn of haar bibliotheek als een voorbeeld ziet van een klantvriendelijke en gastvrije organisatie. Zo bouwen we samen professioneel verder aan de toekomst van Bibliotheek De Kempen.

Kirsten Sinke

Manager producten, diensten en marketing

Vera Storm-Hombergen

Manager publieke dienstverlening

‘Na afronding van de opleiding tot informatiemedewerker ontvangen de deelnemers een officieel MBO2-diploma’

‘Ter impressie de vernieuwde bibliotheek van Almere, ook ingericht volgens het nieuwe bibliotheekconcept.’

Cijfers over 2010

Leners in soort en getal

Het aantal leden van Bibliotheek De Kempen is in 2010 vrijwel gelijk gebleven aan het aantal in 2009. Het werkgebied van Bibliotheek De Kempen telde op 31 december 2010 168.903 inwoners. In 2009 waren dat er 168.551, er was dus sprake van zeer marginale bevolkingsgroei. Bij de bibliotheekvestigingen en -punten stonden op deze datum 36.818 leden ingeschreven, tegenover 36.875 in 2009. Dit betekent een daling van 57 leden, oftewel een vrijwel even marginale 0,15%.

In 2010 was 21,80% van de inwoners lid van de bibliotheek (in 2009 waren dat er 21,88%). Interessant: uit landelijk onderzoek blijkt dat ongeveer de helft van de bevolking gebruikmaakt van bibliotheekdiensten, wat ook geldt binnen het verzorgingsgebied van Bibliotheek De Kempen. Niet-leden doen dit enerzijds door gebruik te maken van diensten waarvoor geen lidmaatschap nodig is, anderzijds door mee te liften op de bibliotheekpas van een gezinslid, het zogenaamde "grijze lezen".

Naast private abonnementen verkoopt Bibliotheek De Kempen instellingsabonnementen. In 2010 waren er 811 instellingsabonnementen in omloop, voor onder andere scholen, kinderdagverblijven en zorginstellingen. Eind 2009 stond de teller op 630 instellingsabonnementen, er is dus sprake van een aanzienlijke stijging.

Onderstaand overzicht van lenersaantallen, laat uitsluitend de "actieve leden" zien. Leden die langer dan een jaar geen gebruikmaken van de bibliotheek, zijn niet meegeteld.

Lenerscategorie	2010	2009	Verschil
0-3 jaar	1.220	1.139	81
4-12 jaar	14.069	13.653	416
13-17 jaar	5.040	5.102	-62
18 jaar en ouder	16.489	16.981	-492
totaal	36.818	36.875	-57
instellingen	811	630	181

(De afkorting BP staat voor: bibliotheekpunt.)

*De cijfers van 2009 laten de aantallen zien van de vestigingen Waalre en Aalst samen.

Ingeschreven lezers per vestiging	2010	% van inwoners	2009	% van inwoners	verschil
Bergeijk	2.657		2.625		32
Riethoven	215		222		-7
BP Luyksgestel	167		152		15
BP Weebosch	28		16		12
BP Westerhoven	123		69		54
Gemeente Bergeijk	3.190	17,65	3.084	17,07	106
					0
Bladel	2.614		2.779		-165
Hapert	1.318		1.303		15
BP Casteren	127		113		14
BP Hoogeloon	175		146		29
BP Netersel	78		71		7
Gemeente Bladel	4.312	22,24	4.412	23,01	-100
					0
Budel	3.015		3.060		-45
Maarheeze	1.366		1.442		-76
Gemeente Cranendonck	4.381	21,51	4.502	22,13	-121
					0
Eersel	3.066		3.045		21
BP Duizel	135		122		13
BP Knegsel	71		36		35
BP Steensel	81		44		37
BP Vessem	139		52		87
BP Wintelre	195		134		61
Gemeente Eersel	3.687	20,31	3.433	18,93	254
					0
Heeze	2.849		2.986		-137
BP Leende	412		402		10
BP Sterksel	112		0		112
Gemeente Heeze-Leende	3.373	22,06	3.388	22,20	-15
					0
Oirschot	3.081		3.148		-67
Middelbeers	1.228		1.284		-56
BP Spoordonk	169		161		8
Gemeente Oirschot	4.478	25,09	4.593	25,87	-115
					0
Reusel	2.562		2.509		53
BP Hooge Mierde	88		63		25
BP Hulsel	21		25		-4
BP Lage Mierde	112		63		49
Gemeente Reusel	2.783	22,07	2.660	21,19	123
					0
Valkenswaard	6.355		6.327		28
BP Borkel	93		75		18
Gemeente Valkenswaard	6.448	21,02	6.402	20,83	46
					0
Aalst*	4.166		4.401		-235
Gemeente Waalre	4.166	25,26	4.401	26,61	-235
					0
Totaal	36.818	21,80	36.875	21,88	-57

NB: In het administratieve proces rondom de inschrijving zijn leden van bibliotheekpunten in sommige gevallen ingeschreven bij de vestiging (binnen dezelfde gemeente). De ledenaantallen van een aantal bibliotheekpunten vallen in bovenstaand overzicht dus lager uit dan ze in werkelijkheid zijn.

Bezoekers

In 2010 bezochten 552.399 mensen de vestigingen van Bibliotheek De Kempen. In 2009 waren dit er 573.549, een daling van bijna 4%. De daling is allereerst te verklaren uit de sluiting van vestiging Waalre, waar in 2009 nog 12.437 mensen gebruik maakten van de voorzieningen. Daarnaast sloten twee vestigingen tijdelijk (gedurende de zomer van 2010) hun deuren. De terugloop heeft tenslotte

te maken met de groeiende populariteit van de gemaksdiensten van de bibliotheek, waardoor de klant via de website materialen kan uitzoeken, reserveren en verlengen. Het bezoek aan de website is in 2010 gestegen met ruim 14%. Dit geeft aan dat klanten de informatie op de website meer hebben geraadpleegd en de online gemaksdiensten frequenter hebben ingezet.

Bezoekers	2010	2009	verschil
Fysieke bezoekers in vestigingen (exclusief bibliotheekpunten)	552.399	573.549	-21.150
Bezoekers website	191.523	167.362	24.161
Pagina weergave website	595.702	525.913	69.789

Collectie

De vestigingen van Bibliotheek De Kempen hadden op 31 december 2010 292.397 boeken en andere materialen in hun bezit, een daling van ruim 10.000 exemplaren (of bijna 4%) ten opzichte van 2009.

Dit heeft onder andere te maken met de sluiting van vestiging Waalre en het actiever afschrijven van oude materialen, waardoor de collectie beter werd afgestemd op het gebruik ervan.

	boeken jeugd	boeken volwassenen	AVM*	totaal
Collectie 2010	149.668	134.628	8.101	292.397
Collectie 2009	149.309	145.130	8.889	303.328

* AVM = audio-visuele media, zoals dvd, cd, luisterboek en daisy-rom.

Collectieomvang per gemeente	2010	2009	verschil
Gemeente Bergeijk	29.043	29.832	-789
Gemeente Bladel	34.581	34.372	209
Gemeente Cranendonck	44.168	46.965	-2.797
Gemeente Eersel	29.048	29.623	-575
Gemeente Heeze-Leende	29.476	29.847	-371
Gemeente Oirschot	35.547	37.128	-1.581
Gemeente Reusel-De Mierden	21.542	21.304	238
Gemeente Valkenswaard	43.703	41.168	2.535
Gemeente Waalre	25.289	33.089	-7.800
Totaal	292.397	303.328	-10.931

Uitleningen

In 2010 zijn ruim 1,3 miljoen boeken, dvd's, tijdschriften en andere materialen uitgeleend. In 2009 waren dat er bijna 1,4 miljoen. Dit betekent een daling van ruim 36.000 uitleningen, procentueel 2,7%.

Aangezien het aantal leners vrijwel gelijk is gebleven, betekent dit dat er per klant in 2010 minder materialen zijn geleend.

Uitleningen per gemeente	2010	2009	verschil
Gemeente Bergeijk	134.656	128.324	6.332
Gemeente Bladel	168.420	169.839	-1.419
Gemeente Cranendonck	181.101	181.434	-333
Gemeente Eersel	138.915	145.711	-6.796
Gemeente Heeze-Leende	133.109	131.086	2.023
Gemeente Oirschot	135.573	146.866	-11.293
Gemeente Reusel	106.088	104.753	1.335
Gemeente Valkenswaard	221.040	235.684	-14.644
Gemeente Waalre	140.047	151.677	-11.630
Totaal	1.358.949	1.395.374	-36.425

NB: De vestiging Waalre, die op 1 januari 2010 haar deuren sloot, leende in 2009 30.800 materialen uit.

Groepsontvangsten en activiteiten

De vestigingen van Bibliotheek De Kempen ontvangen jaarlijks veel groepen uit basis- en voortgezet onderwijs, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Daarnaast organiseert de bibliotheek diverse

activiteiten voor jeugd en volwassenen, rondom leesbevordering, lezen en literatuur. Ten opzichte van 2009 zijn er in 2010 meer groepen ontvangen en meer activiteiten georganiseerd.

Groepsontvangsten en activiteiten 2010*	groepsontvangsten		jeugd	activiteiten		activiteiten bezoekers
	groepen	deelnemers		bezoekers	volwassenen	
Gemeente Bergeijk	22	463	32	258	7	168
Gemeente Bladel	127	2.269	31	1.101	12	161
Gemeente Cranendonck	26	1.536	19	1.454	2	65
Gemeente Eersel	44	558	14	386	6	35
Gemeente Heeze-Leende	48	1.076	10	104	8	908
Gemeente Oirschot	73	1.554	12	326	7	862
Gemeente Reusel	41	1.034	12	243	14	428
Gemeente Valkenswaard	82	1.855	27	383	8	231
Gemeente Waalre	32	685	9	240	6	199
Totaal	495	11.030	166	4.495	70	3.057

* Conform opgaven vanuit de vestigingen.

Colofon

Tekst en redactie

Bibliotheek De Kempen

www.bibliotheekdekempen.nl

Vormgeving

brr brr werkplaats voor concept en vormgeving, Haarlem

www.brrbrr.nl

Druk

Drukkerij Coppelmans, Eersel

www.drukkerij-coppelmans.nl

Fotografie

Bibliotheek De Kempen

Bert Keet (foto multitouchtafel Heeze)

Anneke van Dooren (klassenfoto groep 7 Jozefschool)

